

akademikerne

Våger å tenke nytt

Akademikerne 2012-2014

De to årene som nå ligger bak oss har vært svært viktige for Akademikerne. For første gang i løpet av vår drøye 15-årige historie, er vi virkelig tungt inne i de politiske prosessene.

To veldig viktige år

Dette er resultatet av systematisk arbeid over mange år – både fra styret, sekretariatet og medlemsforeningene. At det har gitt uttelling ser vi både på gjennomslagskraften i de politiske prosessene og på økningen i medlemsmassen. Akademikerne vokser desidert raskest av alle hovedorganisasjonene i Norge. Lite gleder meg mer.

Kunnskap er den nye oljen

Under fjorårets valgkamp satte Akademikerne saker som kunnskapspolitikk, næringspolitikk, arbeidspolitikk og modernisering på dagsorden. Vi utfordret samtlige partier og fikk etablert gode og viktige dialoger. Jeg er derfor fornøyd med at vi finner igjen flere av våre kjerresaker i regjeringsplattformen.

Statsministeren sier i likhet med Akademikerne, at det er kunnskap vi skal leve av etter oljen. Regjeringen har forpliktet seg til at forskningsinnsatsen skal opp til tre prosent av BNP innen 2030, og til å utvikle flere verdensledende forsknings- og utdanningsmiljøer. I høst la kunnskapsministeren frem den aller første langtidsplā-

nen for forskning og høyere utdanning. Akademikerne tok til orde for en slik «nasjonal transportplan» for forskning allerede i 2008. Nå har vi fått gjennomslag.

Et kunnskapsbasert næringsliv

Aktiviteten på norsk sokkel reduseres og det er en viss bekymring for hvilke konsekvenser dette vil få for norsk økonomi. Det som er sikkert er at Norge aldri vil kunne konkurrere om å være billigst, vi må være best. Derfor er innovasjon, kunnskap og teknologi nødvendige satsingsområder. Jeg opplever nå at denne erkjennelsen preger alle partier på Stortinget. Det skal vi ta vår del av æren for.

Akademikerne har i mange år argumentert for at det vil være bra å flytte skatt fra arbeid til forbruk. Det gir mer verdiskaping og mindre klima- og miljøutslipp. Derfor er jeg svært glad for at regjeringen nå har oppnevnt en grønn skattekomisjon som nettopp skal se på dette. Det er helt i tråd med hva vi er opptatt av.

Modernisering av offentlig sektor

Ingen har vært et sterkere talerør for modernisering av offentlig sektor enn Akademikerne. Vi trenger mer helhetlig politikktutvikling og mindre silotenking. Vi trenger et tydeligere skille mellom hva som er politikernes oppgaver og hva som er forvaltningens. Vi trenger ledere og ansatte som får og tar ansvar.

Jeg er derfor mer enn tilfreds med at disse spørsmålene nå står høyt på den politiske dagsordenen. Vi har allerede fått færre departementer. Det skjer mye spennende når det gjelder styring og ledelse i forvaltningen, og prosessen mot en mer robust kommunestruktur pågår for fullt. Alt dette er viktig for å gi folk bedre og mer velfungerende velferdstjenester.

Arbeidsliv i endring

En av de virkelig store sakene i denne perioden har vært den kommende revisjo-

nen av arbeidsmiljøloven. Jeg har gitt arbeidsministeren ros for å ha lagt opp til en god prosess med flere ulike alternativer. Særlig glad er jeg for at den øvre aldersgrensen i arbeidslivet på 70 år nå ser ut til å ryke. Det har vært en hjertesak for meg. Noe av det gledeligste på denne arenaen er at vi i høst kom til enighet med arbeidsgiver om å avvikle de altfor mange og lange midlertidige ansettelsene i sykehussektoren. Tiden der halvparten av legene ved norske sykehus ikke hadde fast jobb, er omsider over. Her vil jeg gi stor ros til Akademikerne helse for vel utført jobb. Nå gjenstår arbeidet med en tilsvarende reform i høyere utdanning. Det er også grunn til å være tilfreds med at vi har lyktes i å få hevet innskuddsgrensene for tjenestepensjon i privat sektor.

Bare en begynnelse

Selv om jeg er fornøyd med hva Akademikerne har oppnådd de siste to årene, er jeg samtidig utålmodig. Satsingen på kunnskap, utdanning og forskning er bare i startgroppen. Vi må i årene som kommer ikke minst lykkes med å redusere frafallet fra videregående skole, og å utnytte den kompetansen innvandrere som kommer til Norge faktisk har.

Moderniseringen av offentlig sektor er fortsatt primært bare på tegnebrettet. Det må vi nå omsette i handling. Vi har dessuten en jobb å gjøre når det gjelder vilkårene for selvstendig næringsdrivende som har klart dårligere velferdsordninger enn arbeidstakerne. Og mer enn noen gang trenger vi et nytt lønns- og forhandlingssystem i staten og Oslo kommune. Derfor er det bare å brette opp ermene og gå løs på de neste to årene!

Akademikerne skal være en representativ organisasjon for akademikere i Norge og ha en tydelig stemme i det offentlige rom.

Akademikernes prioriteringer i perioden

Kunnskap, utdanning og forskning

Modernisering av offentlig sektor

Arbeidslivspolitik

Lønn og tariff

HOVEDMÅL:
Et verdiskapende og inkluderende kunnskapssamfunn.

Kunnskap, utdanning og forskning

Et viktig gjennombrudd har vært lanseringen av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Dette tok Akademikerne initiativ til allerede i 2008 og har lagt ned mye innsats for få realisert. Det har vært et stort behov for å konkretisere mål og prioritere satsingen på forskning og høyere utdanning. Langtidsplanen gjennomfører målet om at forskningsinnsatsen skal ligge på tre prosent av BNP innen 2030. Den blinker også ut seks tydelige områder som skal prioriteres (hav, miljø, offentlig sektor, teknologi, innovativt næringsliv og verdensledende fagmiljøer), og det satses på rekrutteringsstillinger, utstyr, bygg og internasjonalisering. I til-

legg er det svært positivt at forskningsinnsatsen på fornyelse av offentlig sektor skal styrkes.

Akademikerne ser hele utdanningsløpet fra barnehage til universitet i sammenheng. Kunnskap er den nye oljen, og Norge skal være en ledende kunnskapsnasjon. En god struktur på utdanningsløpet er sentralt, og høy kvalitet på utdanningsinstitusjonene og grunnutdanningen er det viktigste virkemiddelet. Undervisning og forskning skal være attraktive karriereveier.

Grunnlaget for kompetansen i arbeidslivet skapes i grunnskolen. Vi ser av Statsbudsjettet for 2015 at det nå settes av en

“
Kunnskap er den nye oljen, og Norge skal være en ledende kunnskapsnasjon.

Over: Akademikernes leder Knut Aarbakke i debatt om forskningens fremtid under Arendalsuka, med kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H), Trond Giske (Ap), Trine Skei Grande (V) og Håkon Haugli (Abelia).

Til høyre: Akademikernes leder Knut Aarbakke og Kristin Skogen Lund fra NHO. Her på konferanse om innovasjon i offentlige innkjøp som Akademikerne arrangerte i samarbeid med NHO.

ing, forenkling og forbedring. I arbeidet med ny kommunestruktur har fokus vært på robuste kommuner med sterke fagmiljøer. Kommunene spiller en avgjørende rolle for næringsutvikling og arbeidsplasser, og er en viktig bidragsyter til innovasjon i både privat og offentlig sektor.

Det er gledelig å se at statsbudsjettet for 2015 gir signaler om økt fokus på modernisering av offentlig sektor og at arbeidet

milliard til videreutdanning av lærere og at det samtidig stilles høyere krav til lærerstudenter. Dette er svært gledelig, men årets lærerstreik viser at det er en pågående tillitskrise i skolesektoren og at en tillitsreform er sterkt nødvendig.

Modernisering av offentlig sektor

Akademikerne er en varm forsvarer av en sterk offentlig sektor og et velutviklet velferdstilbud til befolkningen. For å sikre innbyggerne gode tjenester må offentlig sektor stadig fornye seg for å kunne yte det beste tjenestetilbudet.

Akademikerne har arbeidet for at evnen til å koordinere og samhandle på tvers av departementene styrkes, at skillet mellom hva som er politikk og hva som er forvaltning tydeliggjøres og at ledere og ansatte får mer lokalt ansvar og frihet. Dette harmonerer med konklusjonene til den danske produktivitetskommisjonen som er tydelig på at økt produktivitet i offentlig sektor fordrer mer frihet og mer tillit til lokale ledere og ansatte. Produktivetsforbedringer kommer ved å jobbe smartere og organisere seg bedre. Oppnevningen av produktivitetskommisjonen er positivt og Akademikerne har bidratt med innspill til arbeidet. Akademikerne har også etterlyst mer forskning på offentlig sektor for å styrke beslutningsgrunnlaget for forny-

med kommunereformen legger mange av Akademikernes argumenter til grunn. Vi ser også at gjennom langtidsplanen for forskning og høyere utdanning skal forskningsinnsatsen på fornyelse av offentlig sektor styrkes.

For å sikre innbyggerne gode tjenester må offentlig sektor stadig fornye seg for å kunne yte det beste tjenestetilbudet.

Arbeidslivspolitik

På arbeidslivsfeltet har endringer i arbeidsmiljøloven vært ute på høring. Dette arbeidet er ikke slutført, men Akademikernes hovedprioritering har vært å komme til livs den langvarige midlertidigheten – spesielt i offentlig sektor. Dagens situasjon gir negative konsekvenser for rekruttering, de ansattes arbeidshverdag og kvaliteten i tjenesteproduksjonen. Akademikerne har arbeidet for at dagens overdrevne bruk av langvarige midlertidige ansettelser reduseres betydelig. Det

Akademikerne arrangerte folkehelsedebatt under Arendalsuka i samarbeid med Turistforeningen, Krefeforeningen, Legeforeningen, Psykologforeningen, Helse Bergen og Rådet for psykisk helse. Politikere fra alle partier deltok.

te gjelder særlig innen høgskoler, universiteter og sykehus. Helseoppgjøret var i så måte et skritt i riktig retning. Akademikerne mener dessuten at avtalte unntak fra arbeidstidsreglene må forbeholdes faste ansatte. Mer fleksible arbeidstidsregler for fast ansatte, men ikke for midlertidige stillinger er en nyskaping i norsk arbeidsliv. Dette vil virke disiplinerende for bruken av midlertidighet. Akademikerne mener at øvre aldersgrense i lovverket for når man kan sies opp uten noen annen begrunnelse enn alder, bør fjernes. Dagens lovgivning bidrar til negative, ubegrunnede holdninger til eldre arbeidstakere og er i strid med pensjonsreformen.

"

Akademikerne har arbeidet for at dagens overdrevne bruk av langvarige midlertidige ansettelser reduseres betydelig.

Hvis fjerning av øvre aldersgrense ikke lar seg gjennomføre er det et skritt i riktig retning å heve dagens grense på 70 år til 75 år. Å følge opp arbeidet med arbeidsmiljøloven er en viktig prioritet for Akademikerne fremover. Den nye IA-avtalen ble signert i mars 2014, og Akademikerne er fornøyd med at partene er enige om ambisiøse mål for inkludering i norsk arbeidsliv. Den nye avtalen skal gi en bedre ressursutnyttelse i NAV, hos fastlegene og på arbeidsplassene.

Lønn og tariff

Et nytt lønns- og forhandlingssystem i staten og Oslo kommune med mer lokal

lønnsdannelse, er viktig for at det offentlige skal kunne rekruttere og beholde den arbeidskraften som er nødvendig for å yte gode velferdstjenester til innbyggerne. Akademikerne arbeider for en varig endring av systemet med et tydelig skille mellom politikk og forvaltning. Dokumentasjonen på at vi trenger et mer fleksibelt avtalesystem er overveldende. Gjørv-kommisjonen er tydelig på at statlige ledere må fokusere mer på resultater enn på prosess. Det krever mer ansvar også for virksomhetenes viktigste ressurs, de ansatte. I moderniseringen av offentlig sektor bør en viktig prioritet hos regjeringen være å gjøre noe med avtalestrukturen, og Akademikerne mener at dette arbeidet går for sakte. Det er likevel positivt å se tydelige signaler fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet i deres proposisjon i statsbudsjettet for 2015 om at dette nå prioriteres.

I helsesektoren handlet oppgjøret om tillit og hvordan sykehusene skal organiseres og ledes for å skape best mulig tjenester for pasientene. I meklingen fikk Akademikerne en svært viktig seier gjennom at det skal implementeres faste stillinger for leger i spesialisering. Dette er viktig både for legenes arbeidssituasjon og for produksjonen av tjenester.

"

Akademikerne arbeider for en varig endring av systemet med et tydelig skille mellom politikk og forvaltning.

Ikke minst er det et stort skritt på veien i kampen mot langvarig midlertidighet i offentlig sektor.

Akademikerprisen

Akademikerprisen utdeles årlig og skal gå til en norsk eller utenlandsk enkeltperson som har utmerket seg gjennom bidrag til akademisk frihet og kunnskapsformidling.

Prisen består av en pengesum på kr. 100 000. I tillegg mottar prisvinner et diplom og en skulptur av Nico Widerberg.

Tidligere prisvinnere er Reidun Førde, professor i medisinsk etikk ved UiO, Jørgen Randers, professor i klimastrategi ved BI, Dag O. Hessen, professor i biologi ved UiO, Kalle Moene, professor i samfunnsøkonomi ved UiO, Sissel Rogne, direktør i Bioteknologinemnda og professor II ved Institutt for samfunnsmedisinske fag, UiB og ved Institutt for naturforvaltning, UMB, og Alexander Cappelen, professor i økonomi ved NHH.

I 2014 gikk prisen til Tiril Willumsen, professor i atferdsfag ved Odontologisk fakultet, UiO.

Det er en glede å se at Akademikerne de siste to årene har vokst med om lag 15 500, og nå teller i underkant av 180 000 medlemmer. Akademikerne er den hurtigst voksende hovedorganisasjonen i Norge.

Akademikerne vokser mest

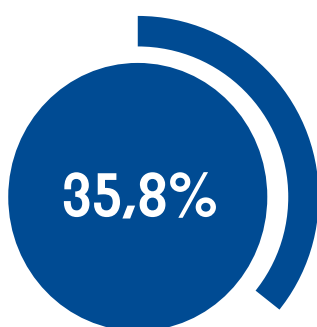
De siste syv årene har Akademikerne økt medlemstallet med litt over 35 prosent. Dette er en mye sterkere vekst enn alle de andre hovedorganisasjonene kan vise til. Flere medlemmer gir Akademikerne stør-

re gjennomslagskraft og mer innflytelse over viktige saker i samfunnet. Posisjonen til Akademikerne i staten er også styrket i perioden, og organisasjonen er nå nest største hovedorganisasjon.

Akademikerne fordelt på sektor

Privat	56 675
Stat *	31 833
Studenter	27 924
Kommune *	22 408
Helse	18 773
Næringsdrivende	13 744
Pensjonister	10 770
Øvrige	10 851
<i>* inkl. samarbeidende foreninger</i>	

Medlemsvekst 2007-2014

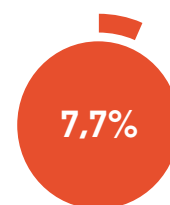
Akademikerne

YS

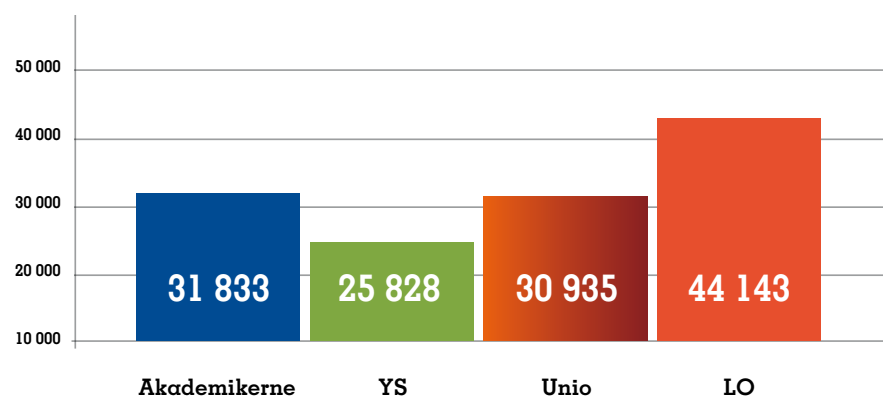

Unio

LO

Medlemmer i statlig sektor 2014

Akademikerne er nå den nest største hovedorganisasjonen i staten – og har klart størst vekst.

Tall pr 01.01.2014

Akademikerne er en hovedorganisasjon som består av 13 ulike foreninger. Medlemsforeningene i Akademikerne omfatter primært yrkesutøvere med mastergrad (hovedfagsnivå) eller tilsvarende utdanning.

Akademikernes medlemsforeninger

Arkitektenes fagforbund (3 969)

AFAG er fagforbundet for arkitekter, interiørarkitekter, landskapsarkitekter, industridesignere, andre designere og planleggere. AFAG jobber for at medlemmene til enhver tid skal ha full sysselsetting, gode lønns- og arbeidsforhold samt en forsvarlig utdanning og etterutdanning.

Den norske legeförening (30 383)

Legeföreningen er interesseorganisasjonen for norske leger. Foreningens formål er å jobbe for felles faglige, sosiale og økonomiske interesser for medlemmene, fremme kvalitet i legeutdanningen og den medisinske fagutviklingen, fremme medisinsk vitenskap og å være en pådriver for en bedre helsetjeneste.

Den norske tannlegeforening (6 469)

Tannlegeforeningen ivaretar medlemmenes faglige, økonomiske og sosiale interesser. Hovedoppgavene er knyttet til tannhelsepolitikk, tannlegenes arbeids- og driftsbetingelser og etterutdanning. NTF arbeider dessuten for å styrke odontologisk forskning og tiltak som tar sikte på å bedre tannhelsen i befolkningen.

Den norske veterinærforening (2 953)

Veterinærforeningen er interesseorganisasjonen til norske veterinærer, og forhandler lønns- og arbeidsvilkår for medlemmene. Foreningen arbeider for en hygienisk og etisk matvareproduksjon, dyrenes helse og velferd og er hovedaktør på veterinærfaglig etterutdanning.

Econa (19 689)

Econa er interesse- og arbeidstakerorganisasjonen for siviløkonomer og masterutdannede innen økonomisk-administrative fag. Econa arbeider for å samle medlemmer rundt felles faglige, sosiale og økonomiske interesser, og for å sikre

gode lønns- og ansettelsesvilkår. Foreningen jobber også for at norsk økonomisk-administrativ utdanning skal holde god internasjonal standard.

Juristforbundet (18 612)

Juristforbundet er interesse- og arbeidstakerorganisasjonen for alle jurister, advokater og jusstudenter. Forbundet arbeider for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår, karriereutvikling og faglige oppdatering. Styrkingen av rettssikkerheten og synliggjøring av rettsvitenskapens betydning i samfunnet er også sentrale oppgaver.

Krigsskoleutdannede offiserers landsforening (1 248)

KOL organiserer militære og sivile arbeidstakere. I tillegg til at enkeltindividets rettigheter, lønns-, og arbeidsvilkår settes i sentrum, har KOL fokus på Forsvaret som en helhetlig kompetanseinstitusjon. KOL bidrar aktivt til en kontinuerlig modernisering innenfor forsvarssektoren, slik at Forsvaret settes bedre i stand til å løse stadig mer krevende og omfattende oppgaver på en ressursbevisst og effektiv måte.

Naturviterne (6 016)

Naturviterne er fagforeningen for akademikere med naturvitenskapelig utdanning, og jobber for å synliggjøre medlemmenes arbeidsmarked samt økonomiske og faglige interesser. Foreningen legger vekt på naturviterkompetansen som viktig for bærekraftig utvikling og verdiskapning.

Norsk Lektorlag (4 019)

Norsk Lektorlag er fagforeningen for lektorer og andre med mastergradskompetanse. De fleste medlemmene arbeider med undervisning eller ledelse i skolen, eller med kulturarbeid. NLL arbeider for å bedre lektorenes lønns- og arbeidsvilkår og er en pådriver i utdanningspolitiske spørsmål.

Norsk psykologforening (7 809)

Psykologforeningen er en faglig forening og samtidig en fagforening. Foreningen arbeider for å ivareta medlemmenes interesser, forbedre menneskers livsvilkår og fremme fag og etikk. "Forebygging for barn og unge" er overskriften på foreningens helsepolitiske satsingsområde i perioden 2013-2016.

Samfunnsviterne (10 070)

Samfunnsviterne organiserer samfunnsvitere og humanister. Foreningen arbeider for å bedre medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår og fremme deres økonomiske og faglige interesser. Foreningen arbeider også for et fleksibelt og inkluderende arbeidsliv, for innovasjon og nyskapning, samt for å styrke samfunnsvitenskapelige og humanistiske fagsposisjon.

Samfunnsøkonomene (2 020)

Samfunnsøkonomene er interesse- og arbeidstakerorganisasjonen for samfunnsøkonomer og samfunnsøkonomistudenter. Foreningen er et samlende forum for medlemmer og andre med tilknytning til faget, bidrar til medlemmenes kompetanseutvikling og virker for fagets anseelse og innflytelse i samfunnet. Foreningen utgir det vitenskapelige tidsskriftet Samfunnsøkonomen og arrangerer årlige forskermøter og konferanser, inkludert Valutaseminaret.

Tekna (64 692)

Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening – organiserer medlemmer med masterutdanning innenfor teknologi og naturvitenskap. Foreningen driver et omfattende fagpolitisk og faglig arbeid innenfor de fleste sektorer av samfunnet. Tekna, som har over 10 000 studentmedlemmer, er i sterk vekst.

Tall pr 01.01.2014

Akademikerne

Fridtjof Nansens plass 6
0160 Oslo, Norge
+47 95 30 90 90
post@akademikerne.no
www.akademikerne.no